

IX- Vers la demostració de la catalanitat del Quixot. Uns noms clarament d'origen català.

Els personatges que veu el Quixot que semblen ramats. Capítol XVIII.

Com veieu bona part dels noms en el Quixot remetent a l'original en català, seguidament, el boig cavaller farà una llarga enumeració de cavallers, i si teniu prou curiositat ja veureu a partir d'on molts d'ells són originats.

El Quixot imagina veure una sèrie de guerrers, algun tret d'altres obres, però al català graciós li faran gràcia.

1- **Alifanfarron**, com hom caracteritzaria un militar turc àrab o moro i a més alt, si fóssim sorneguers o irònics, ens podrem enrecordar d'**alt i fanfarró(n)**, **Alí fanfarró** que tot és el mateix, ja que en català alt sona al; En castellà seria "**alto y fanfarron**", en anglès "tall and self-important" i en Francès "haut (grand) et Fanfaron".

2- **Tapobana**, tant dolentet que te banya i se la tapa; **Tapobanya**, seria una "n" com la de cap Canaveral. En anglès "I hidde corn" i en Francès "Je couvre bagne"

El lector, que ja deu estar encantat, pot observar que el nom següent, també té tapo, després de la banya, ara tapa el pel.

3- **Pentapolin rei dels Garamantas** del arremangado brazo.

Al mig hi diu tapo, els extrems pelin, seria l'ocurrent **tapo-pelin o millor Tapo pelet o tal com està posat, Pentapo(e)let** i similars, tant si fa referència a que es tapa la calba o a com fan els màgics ara tapa i ara ensenya, ja sabeu que en català les n finals ara i són i ara no; Del arremangado brazo, encara haurem de pensar que se li cau la màniga arromangada i se l'està apujant constantment al llarg del seu braç pilós, tapant-lo i pelant-lo, poc que podrà lluitar pas d'aquesta manera.

Aquest gest surt en diferents llibres de cavalleria en ferrenys lluitadors

Gara vol dir complaure, amb llagoteries, adulacions, regals...manta, vol dir: molt, en gran quantitat, seria el seductor, tant que potser no ens n'hem pas de refiar.

Corre, ja fa estona, un màgic amb encanteri de mosquit per ací que vol fer-se notar, sí? Què voleu amic? què una nota vostra diu que vos, el docte savi de Serventera, en Rudríguez Marín, suposàveu que era el duc d'Osuna, senyor d'una "pentàpoli" de pobles, i que Garamanta era Ceilan pels Grecs? doncs tot suma. Quin geni en Cerv-antes!!.

4- **Laurcalco de la puente de plata**. El valerós, que travessa els ponts els dies de combat, cercant la pau, se suposa, o diu ell. Una mala idea seria dir-ne **Paur cago**, paur és un occitanisme que vol dir por, en conclusió: **cagat de por que fuig pel pont de plata** que hom dona als enemic que

fugen. Altre seria **paur galgo**, que corre com un galgo per la por que té, presenta el problema de que aquest mot no és correcte, ja que hauria de ser llebrer. En anglès:” **Fright o fear runner**”, també “fear defalcate, cut of runner of the silver bridge”. en Fr.” **Peur chie du pont d’argent**”, o “**Galge chie**”.

5- **Micocolembo gran duc de Quirocia**, en venen infantils ganes de canturejar **mico i coco volem**, com si fos pa amb oli, altre cop tornem a mico, o simi. I si ens resultés **Mico colem bo, volem mico, volem mico i coco**?

6- **Brandabarbaran de boliche**, bran és una espasa per a dues mans i brandar és un verb que vol dir portar a la ma amenaçadorament un arma (és un militar molt espectacular en combat) o fer sonar (les campanes) vibrar a ritme oscil·lant o caminant oscil·lant o gronxant-se a la manera bàrbara.

Tenim que bolig és una bola petita usada com a punt de referència en els jocs de botxes i en la petanca, us podeu imaginar un actor còmic en una bolera?. Si no és que ens fa una descripció del personatge ple de tics i nervis, i, esperem que només quant té l’espasa en combat. **Brandabarbarà de bolig o del bolíc.** ”.

Com s’escrivia antigament ? **Bolich**, com Vich, Montblanch ... amb una “h” final muda, que fan per a castellanitzar-lo? Li afegeixen una “e” final i tenim bolich-e. Actualment la normativa fa escriure bolig.

7- **Timonel de Carcajona** de Nueva Vizcaya, **timoner** és la paraula de la que prové timonel, Carcajona fa pensar en Carcassona, ciutat occitana, però de terra en dins, doncs sense timoners, ja que en aquell temps no hi havia el canal navegable del Migdia. Doncs mariner de secà que fa carcaixades, però aquesta última no és precisament convincent, anem a consultar la Gran enciclopèdia catalana:

Carcaix, estoig per a portar fletxes, molt més convincent, amb una terminació també catalana. Indicaria, o irònicament al contrari, el que dirigeix les fletxes com si portés el timó d’una nau.

Carcaixent, poble proper a Xixona (els pares de servent eren els senyors de Xixona), i a la ciutat de València, la capital d’aquest regne català. Amb la terminació de les principals ciutats Ibèriques (Barcelona, Tarragona, Girona, Narbona Carcassona, Tona, Isona....) seria **Carcaixona**, que en castellà dona Carcajona.

Carcassa o carcanada, part interna de les coses, que aguanta les altres parts. O també bomba incendiària.

8- **Miulina**, com **miulen** els gats castellans?, miu, mèu. No!!... això ho fan els catalans! o **maullan** com els castellans que diuen miau? És detall a

no menystenir, penseu que els galls Francesos canten cocorico i els catalans quiquirriquí.

És la Dama de Timoner, evidentment que el cavaller captivat per dama tant delicada, no pot pas ser un qualsevol, ha de ser el que va davant i al front d'un exercit, el sempre vencedor i jamai vençut senyor de Carcaixona, qui porta en el seu escut la lletra *Miau?* el principi de nom de la seva dama, que per alguna badada no es diu **Miaulina** ni **Maulina**. Si us pareu a pensar un moment, no dubtareu sobre lo millor que seria si la lletra de l'escut fos el sucós *Meu?*. Que és l'article possessiu, mio en Castella; mien, en francès; Mine en anglès.

Diu en Rudrigues que és fàcil que fos N'Ana de Mendoza.

9- Alfeñiquen del Algarbe, és el pare de na **Meulina**. Podria ser que el nom fos totalment canviat, i si per ser com els altres fos **l'Escarransit de l'Algarb –Alger?** i en aquest últim cas fos moro.

Insisteix el savi Rudrígues que era Ruy Gómez de Silva, pare de l'Ana.

10-Pierres Papin, senyor francès d'Utrique a l'Andalusia, aquest no hi podia faltar i segur que era el més conegut i jugat. M'explica el màgic Jocker (que és un as) que també ronda per ací per fer que no m'equivoqui gaire, que en una nota de l'edició ens diuen que Pierres Papin era un fabricant de cartes de jugar, de naips, de què preferiu què faci, el paper de rei de bastos o el rei de copes? Genial la jugada!

I això d'Utrique no seria pas **Truquell** o truc? Ja sabeu jugant i fent trampes! Vet ací Pierres Papin senyor del truquell.

11-Espartafilardo del bosque, poderós duc de Nervia. M'ha sumit en un mar de dubtes. Potser té un aspre espart afilat per barba i cabell, cavaller a qui les dames temen besar per que les esgarrinxa.

O ves a saber si no ve D'Esparta afillat, deu viure a Esparta encara que no n'és i, doncs, sembla molt rude.

Hi ha espart al bosc? No ho sabia pas; O només l'en diuen perquè no baixa mai a la civilització i per aquesta raó el diuen Espartà o vesteix o calça d'espart ?

Insisteix el savi Rudrigues que el poderós duc de Nerbia, havia de ser el comte de Niebla, i jo que pensava que era nerviós, i fibrós!

EL conte que explica en Panxo Panxa: Lope Ruiz (**lo Pep ruc**) i la **Torralba**

Els Galiots.

Ginés de Pasamonte, ve de **Genís passa amunt** i avall, fuig d'aquí, o **passa a mont**, que s'amaga a la muntanya o de **Para pilla**, (el que quan para, agafa, i... surt corrent) **paropillo**.

Al diccionari de l'IEC diu: Pillar, emparar-se violentament d'una cosa.

En Sanç Panxa emprenyat diu que si l'agafa, l'adoba; el "pícaro" o millor dit Bergant o belitre de peus voladors i dits més ràpids encara, que no hi ha qui l'enganxi segons voldria ell que va pres. Genís Passa amunt també serà el Mestre Pere, el famós Maese Pedro.

El que fa tot el que pot per sobreviure, el poble més humil. Però també l'escriptor intrèpid i perseguit, si mirem amb més profunditat.

Lluís M^a Mandado i Rossell
Recercador i col·laborador de CCH